

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29933

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99.maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Q. Aflm

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin toplam yüzölçümünün yaklaşık %28'i ormanlarla kaplıdır. Orman varlığı, 2024 yılı itibarıyla 23 milyon 363 bin 84 hektar olarak belirtirmiştir. Ancak orman varlığı iklim krizi, orman yangınları, ormanlık alanların imara açılması, yapılaşma, enerji, maden ve turizm projeleri nedeniyle hızla azalmaktadır. 2018'den itibaren yürürlükte olan 6831 sayılı Orman Kanunu'nun Ek 16. maddesine dayanarak Cumhurbaşkanı kararıyla çeşitli illerde binlerce hektar alan orman sınırları dışına çıkarılmıştır. Bilindiği gibi, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/B maddesinde 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları, orman sınırları dışına çıkartılır hükmü bulunmaktadır. 2003 yılında 473.000 hektar 2B arazisi bulunduğu duyurulmuştur. 2012 yılında 2B olarak adlandırılan ve orman niteliğini yitirdiği için orman sınırları dışına çıkarılan alanların gerçek ve tüzel kişilere satışı olanaklı hale getirilmiştir. Orman Genel Müdürlüğü verilerine göre 2024 yılı sonu itibarıyla bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarılan alan 662.000 hektardır. Orman vasfını kaybettiği gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarılan arazilerin satılması, 2002 yılından itibaren birkaç kez Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesine karşın 6292 sayılı Kanun kapsamında, Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından satışı yapılmaktadır.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'nın 21.50.2025 tarihinde yaptığı orman vasfını yitirmiş 2B arazilerinin tapulaştırılması sürecinde sona yaklaşıldığı, yaklaşık 100 bin hektarlık alanı kapsayan çalışmanın 2025 yılı sonuna kadar tamamlanacağı ve 5 milyon vatandaşın mülkiyet sorununun çözüleceği açıklamasından sonra "2B" olarak adlandırılan orman vasfını yitirmiş ve devlet mülkiyetinde kalan arazilerin tartışması tekrar gündeme gelmiştir. Şimdiye kadar satışı gerçekleşen 2B arazilerinin tamamına yakınının İstanbul, İzmir,

Antalya gibi rantı yüksek illerde gerçekleştirildiği, 2B arazilerinin birkaç kez el değiştirilerek amaç dışı kullanıldığı, rantı yüksek olmayan yerlerde ise satılamadığı ifade edilmektedir.

Ormanların korunması ve orman varlıklarının artırılması ekosistemin ve çevresel dengenin sağlanması için kritik öneme sahiptir. Anayasa'nın 169. maddesi, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli tedbirleri almayı devletin yükümlülüğü olarak tanımlamıştır. Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadele edilmesi için 1992 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesini (BMİDÇS), 1997 yılında Kyoto Protokolü'nü ve 2015 yılında 2020 sonrası iklim değişikliği rejiminin çerçevesini oluşturan Paris Anlaşması'nı kabul etmiştir. Paris Anlaşması ile küresel sıcaklık artışının 1,5 °C ile sınırlandırılması hedefine ulaşılabilmesi için, 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarını, artıştan azaltma yoluyla %41 azaltma ve 2050 civarında net sıfır emisyonu ulaşma taahhüdünü vermiştir. Ormanlar, iklim değişikliğiyle mücadelede hem doğal karbon yutağı hem de ekosistem sağlayıcısıdır. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) çerçevesinde çeşitli sektörlerde sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik planlar ve bu çerçevede orman yutak alanlarının artırılması vurgulanmıştır. Bilim insanları, 2003 yılından itibaren büyük ölçekli ağaçlandırma projeleri başlatmasına karşın çoğu yerde verim alınamadığına, orman niteliğini kaybetmiş yerlerin ormancılık yönünden geri kazanılabilir veya ıslah edilebilir araziler olduğuna, 2B ve Cumhurbaşkanı kararı ile orman alanı dışına çıkartılan alanların orman vasfını asla yitirmediğine, ağaçlandırma çalışmalarının bu alanlarda yapılması gerektiğine ve bu alanların ıslah edilebileceğine dikkat çekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız resmi verilerine göre 2012–2025 haziran ayı itibariyle 2B maddesi ve Cumhurbaşkanı kararı ile ne kadar alan orman sınırları dışına çıkartılmıştır?
- 2- Günümüze kadar kaç hektar 2B arazisi satılmış ve ne kadar gelir elde edilmiştir? İllere göre dağılımı nedir?
- 3- Orman alanı dışına çıkartılan alanların orman vasfını yitirdiği kimler tarafından ne şekilde karar verilmektedir? Bu süreçte ormansızlaştırma riskine karşı hangi tedbirler alınmaktadır?
- 4- Bilim ve fen bakımından orman nitelikleri neden kaybettirilmiştir? Tarım, hayvancılık vs. gibi faaliyetlerle orman vasfının yitirilmesine neden olan kişi ve kurumlara ilişkin soruşturma başlatılmış mıdır?
- 5- 2B arazilerinin ne kadarı orman köylüsü tarafından kullanılmaktadır?

6- 2B arazilerinin kanunda belirtilen amaçlar dışında kullanılıp kullanılmadığı denetlenmekte midir? Tarım arazisi niteliği taşıyan 2B arazilerinin satışı sonrası, bu alanların tarımsal üretimde kalmasını temin edecek bir kontrol mekanizması var mıdır?

7- 2003 yılından itibaren ağaçlandırma projelerine kaç hektarlık alanda çalışma yapılmıştır? Kaç ağaç dikilmiştir? Maliyeti ne kadardır?

8- Bilim insanlarının 2B ve Cumhurbaşkanı kararı ile orman sınırları dışına çıkartılan alanların orman vasfını yitirmediği ve ağaçlandırma çalışmalarının bu alanlarda yapılması gerektiği açıklaması dikkate alınacak mıdır?

9- Orman varlığının sona erdirilmesine yönelik eylemlere yasal dayanak sağlanmasının ormanların tahrip edilmesini ve yağmalanmasını arttırdığı iddiasına açıklamanız var mıdır?

10- Satılan ve satılacak arazilerin yakınında bulunan milli park, orman, sulak alanı vb. ekosistemin korunması nasıl sağlanacaktır?

11- Anayasada tanımlanan ormanların korunması ve geliştirilmesi yükümlülüğünü yerine getirecek misiniz? Orman alanlarını daraltan, ekolojiye, biyoçeşitliliğe telafisi imkansız zararlar veren, anayasaya, yasalara ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere aykırılık teşkil eden projeleri engelleyecek misiniz?